

دوتا ۲۹۲	عهد عتیق / ۱۹
	مزامیر - بخش نخست
T = معلم ۱ (تدریس توسط معلم ۱)	

(T) به برنامه " دوره شاگردسازی از رادیو " خوش آمدید. در این مجموعه تعلیمی، فرصت خواهید داشت با کتاب مقدس آشنا شوید. هنگامی که به این برنامه گوش می‌دهید، در دفترتان یادداشت بردارید یا برنامه را ضبط کنید. امروز به معرفی کتاب مزامیر - بخش نخست خواهیم پرداخت. و مطالبی درباره کتاب مزامیر بعنوان بخشی از اشعار کتاب مقدس، خصوصیت‌های آن، منشأ و تقسیم‌بندی‌اش، فرا خواهیم گرفت.

نکته یک- کتاب مزامیر بخشی از اشعار کتاب مقدس است.

اشعار کتاب مقدس شامل کتاب‌های ایوب، مزامیر، امثال، جامعه و غزل‌غزلها می‌باشد، اما شامل قسمتهایی از کتب انبیاء، و حتی فرمایشهای عیسی مسیح نیز می‌گردد.

اول - "در مزامیر، روی سخن انسان با خدا است."

مزامیر طریقی هستند برای بیان عمیقترین و عالیترین افکار و احساسات ذهن و دل انسان. سرچشمه مزامیر، ایماندار شاعری است که دلش بوسیله روح القدس به حرکت در می‌آید تا خدا را بجوید و با او مشارکت داشته باشد. این امر همراه با تنوع زیادی از تجارب احساسی شاعر، از طریق پرستش، حمد و عبادت انجام می‌پذیرد. تجارب احساسی می‌تواند شامل ترس یا اطمینان خاطر، اضطراب یا آرامش، نومیدی یا امید، غم یا شادی، شک و ایمان، و نفرت یا محبت در هنگام رویارویی با مخالفت دشمنان خدا، همراه با در نظر گرفتن شرایط گوناگونی باشد که خدا در حاکمیت مطلق خود بر آنها مسلط است. مزامیر، واکنش عده‌ای شاعر ایماندار نسبت به نیکویی و فیض خدا، یا تربیت و داوریهای او است. صرف‌نظر از اینکه سراینده مزامیر همراه با مضمونی حزن‌انگیز یا شاد بنویسد، در هر حال در مزامیر، او همیشه افکار و احساسات خود را "در برابر حضور خدای زنده" ابراز می‌کند.

یک - "تعدادی از مزامیر دربردارنده عناصری از نکات شخصی و همینطور تاریخی می‌باشند". در مزامیر، شاعر درمورد شرایط تاریخی خود و تجارب شخصی خویش می‌سراید. این نکته از عنوان و محتوای برخی از مزامیر مشخص می‌شود. در این مزامیر، تجارب شخصی شعرا بارزترین نکته است.

دو - "تعدادی از مزامیر دربردارنده عنصری الگویی و نیز عنصری جهان‌شمول برخوردارند". تجارب شعرا صرفاً شخصی و تاریخی نیست، بلکه ویژگی الگویی و جنبه جهان‌شمولی را نیز دارا می‌باشد. شعرا در عمق دل خود نسبت به این موضوع آگاه هستند که با نژاد بشری بطور اعم، و با قوم خدا بطور اخص، وابسته هستند. آنها حرکت زندگی اجتماعی را بطور اعم در انسان، و بطور اخص در میان قوم خدا احساس می‌کنند. سروده‌ها نتیجه وقوف و آگاهی سراینده نسبت به یگانگی او با دیگر انسانها است. اینها سرودهایی هستند که افکار و عواطفی ژرف را بیان می‌کنند، افکار و عواطفی که تنها متعلق به خود شاعر نیستند، بلکه بطور کلی مربوط به همه انسانها می‌گردند. اما بطور مشخص‌تر، مزامیر بیان‌کننده افکار و عواطف قوم خدا در هر مکان و هر دوره‌ای از زمان می‌باشند. به همین دلیل، مزامیر مظهر پرستش، شکرگزاری، عبادت، درخواست و ماتم قوم خدا، چه در عهدعتیق و چه در عهدجدید می‌باشند. در این مزامیر، بارزترین نکته، زندگی اجتماعی اسرائیل، و کلیسای مسیحی است.

سه - "برخی از مزامیر، دربردارنده عنصری مربوط به مسیح موعود می‌باشند". شاعران ایماندار احساس می‌کنند که با سر پرچال خود، یعنی مسیح موعود، که برای آنها، و با آنها رنج کشید، در اتحاد و وابستگی بسر می‌برند. آنها همچنین مسیح موعود را سرچشمه رستگاری و نجات خود می‌شناسند. به همین دلیل، گاهی می‌توانیم سخنان مسیح موعود، یعنی عیسی مسیح را از میان کلمات مزامیر بشنویم. برای مثال، در مزمور ۲۲، مسیح موعود سرودی حزن‌انگیز می‌سراید. او احساس می‌کند خدا رهایش کرده است و از نظر مردم منفور است. و در مزمور ۱۱۰، خدای کتاب مقدس، سرودی حاکی از پیروزی درباره مسیح موعود می‌سراید. مسیح موعود در دست راست او خواهد نشست تا زمانی که او تمام دشمنانش را زیر پا بیفکند. در این مزامیر، بارزترین نکته، مسیح خوار و حقیر شده و سپس جلال یافته است.

دوم - "در مزامیر خدا با انسان سخن می‌گوید."

سرمنشأ مزامیر خدا است، زیرا او خالق همه شعرا می‌باشد، همچنین هم‌او است که به افکار و عواطف آنها الهام می‌بخشد و تحت تسلط خود قرار می‌دهد. تمام مزامیر در خدا سرچشمه دارند، زیرا شاعران ایماندار در یگانگی با خدا زندگی می‌کند و سروده‌های آنان، سروده‌های جامعه قوم خدا است. منشأ مزامیر، دل شاعران "ایماندار" است که تحت الهام روح القدس در جستجوی خدا و داشتن مشارکت با او است. اشعار مزامیر هم مشتمل بر تعالیم اخلاقی و هم اشعار غنایی سراییده شده بوسیله شاعران ایماندار است. در مزامیر تعلیمی همچون مزمور ۱ و ۲ و ۱۹ و ۱۰۶ و ۱۱۹، خدا از طریق شعرا مطالبی تعلیم می‌دهد، و از طریق فهم و ادراک آنان سخن می‌گوید. در مزامیر غنایی همچون مزمور ۲۲ و ۴۰ و ۵۱ و ۶۲ و ۱۳۹، خدا از طریق تجارب عاطفی و روحانی شاعر، خود را مکشوف می‌کند و از طریق دل آنها سخن می‌گوید. بنابراین، "در مزامیر، خدا با ذهن و دل انسانها سخن می‌گوید".

اول - "ترکیب و تکرار مزامیر"

یک - "ترکیب مزامیر". هر چند متن عبری و ترجمه‌های یونانی و لاتین نشان می‌دهند که ۱۵۰ مزمور وجود دارد، اما بر سر نحوه شمارش آنها اختلافاتی وجود دارد. از سویی، مزمورهای ۹ و ۱۰ در متن عبری، تحت عنوان مزمور ۹ ترجمه شده است. همچنین مزمورهای ۱۱۴ و ۱۱۵ در متن عبری، تحت عنوان مزمور ۱۱۳ ترجمه شده‌اند. از سویی دیگر مزمور ۱۱۶ در متن عبری، همان مزمورهای ۱۱۴ و ۱۱۵ در متنهای ترجمه شده است. و مزمور ۱۴۷ در متن عبری، در ترجمه‌ها بصورت مزمورهای ۱۴۶ و ۱۴۷ در آمده‌اند. در متن عبری مزمور ۳۶، مزمورهای ۴۲ و ۴۳ به‌درستی یک مزمور را تشکیل می‌دهند، چنانکه از تشابه موقعیت و آیه پایانی آنها نیز چنین بر می‌آید.

دو - "تکرار شدن مزامیر". در کتاب مزامیر، تعدادی از مزامیر یا بخشهایی از آنها، دو بار تکرار شده‌اند. مزمور ۱۴ با مزمور ۵۳ مشابهت دارد. مزمور ۴۰: ۱۳-۱۷ با مزمور ۷۰ مشابهت دارد. مزمور ۵۷: ۷-۱۱ و مزمور ۶۰: ۵-۱۲ با مزمور ۱۰۸ مشابهت دارند. مزمور ۱۱۵: ۴-۱۱ با مزمور ۱۳۵: ۱۵-۲۰ مشابهت دارد. و تشابه بسیاری زیادی بین مزمور ۳۱: ۱-۴ و مزمور ۷۱: ۱-۳ وجود دارد.

این نشان می‌دهد که کتاب مزامیر يك کتاب آیین نیایش بود که متشکل می‌شد از تلفیق سرودهایی که در مراسم پرستش مورد استفاده قرار می‌گرفت. سایر تلفیق‌های واضح سرودها را می‌توان در تلفیق مزمور ۱۹ آیات ۱ الی ۶ با آیات ۷ الی ۱۴، مزمور ۲۴ آیات ۱ الی ۶ با آیات ۷ الی ۱۰، و مزمور ۲۷ آیات ۱ الی ۶ با آیات ۷ الی ۱۴ مشاهده نمود. نحوه تلفیق شدن سرودهایی که در طی مراسم پرستش استفاده می‌شدند، در اول تواریخ ۱۶: ۸-۳۶ آمده است، که خود تلفیقی است از مزمورهای ۱۰۵، ۹۶ و ۱۰۶.

دوم - "توضیحات اضافه شده به مزامیر"

اغلب مزامیر دارای توضیحات اضافه شده می‌باشند. این توضیحات اضافی در اغلب موارد در ابتدای هر مزمور و گاه در وسط يك مزمور و در مواقعی نیز در پایان آن یافت می‌شوند. این توضیحات اضافی به احتمال یقین توسط آن شخصی که مزامیر را با هم ترکیب کرده، اضافه شده‌اند. این توضیحات اضافی هدفهای متعددی را برآورده می‌ساختند:

یک - "برخی از توضیحات اضافی، ویژگی هر مزمور را توصیف می‌کنند." در زبان اصلی، ۵۷ مزمور دارای عنوان "میزمور" هستند که به معنای "مزمور یا سرود پرستشی" است و با سازهای زهی همراهی می‌شدند (مزمور ۲۴). مزمور ۲۷ دارای عنوان "شیر" می‌باشد که به معنای "سرود یا موسیقی آوازی است" (مزمور ۴۵). ۱۵ مزمور دارای عنوان "شیر-ها-ما-آلوت" می‌باشد که به معنای "سرود درجات" می‌باشد. اینها سرودهایی نیایشی بودند که در طی مراحل اعیاد سالیانه هنگام زیارت در اورشلیم خوانده می‌شدند (مزمور ۱۲۰). ۵ مزمور دارای عنوان "تقیلا" می‌باشند که به معنای "دعا" است (مزمور ۹۰). ۱۳ مزمور دارای عنوان "مسکیل" می‌باشند که به احتمال زیاد اشعاری آموزنده یا اندیشمندانه بوده‌اند (مزمور ۳۲). ۶ مزمور دارای عنوان "میک‌تام" می‌باشند (مزمور ۱۶) و ۵ مزمور دارای عنوان "شیگگاین" هستند (مزمور ۷) ، اما این عناوین امروز دیگر قابل فهم نمی‌باشند.

دو - "برخی از توضیحات اضافی، نحوه ارائه شدن هر مزمور را تشریح می‌کنند." برای مثال، مزمور ۴ می‌فرماید که این مزمور باید با همراهی سازهای زهی سراییده شود. و مزمور ۵ می‌فرماید که باید با همراهی سازهای بادی سراییده شود. مزمور ۲۲ می‌فرماید که باید بر اساس آهنگ "ماده گوزن صبحگاه" سراییده شود. و مزمور ۴۵ می‌فرماید که باید بر اساس آهنگ "سوسنها" سراییده شود. ۵۵ مزمور دارای عنوان "برای سالار مغنیان" می‌باشند (مزمور ۴). اما ما نمی‌دانیم که مسئولیت او چه بوده است. واژه "سلا" ۷۱ مرتبه در کتاب مزامیر دیده می‌شود. مانند سایر اصطلاحات کتاب مزامیر، درباره معنی اصلی آن چیزی نمی‌دانیم. این می‌توانسته دارای معنایی لفظی بوده، یا اصطلاحی در موسیقی بوده باشد. نیازی نیست به معنای این اصطلاحات به خیال‌پردازی بنشینیم.

سه - "برخی از توضیحات اضافی مناسب مذهبی را که سرود در طی آن سراییده می‌شد، توصیف می‌کنند." برای مثال مزمور ۴۵ "سرود عروسی"، و مزمور ۹۲ "سرود روز سبت" بود.

چهار - "برخی از توضیحات اضافی به توصیف سراینده مزمور می‌پردازند و گاهی مناسب تاریخی را که منجر به نوشته شدن سرود شد، شرح می‌دهند (اشعیا ۳۸: ۹). برای مثال، مزمور ۱۸ از مزامیر داود است که هنگامی که خداوند او را از دست تمام دشمنان خود و از دست شائول رها کرد برای خداوند سرایید. مزمور ۵۱ مزموری است که داود پس از آنکه با بتشیع مرتکب عمل زنا شد و ناتان به نزدش آمد، سرایید. و مزمور ۹۰ دعایی است از موسی.

نکته سه- منشا کتاب مزامیر

اول - نام کتاب

با يك عنوان واحد نمی‌توان تمام اشعاری را که در کتاب مزامیر یافت می‌شوند، توصیف کرد. مزامیر شامل تعالیم، دعاها و سرودها است. در کتاب مقدس به زبان عبری، نام مزامیر عبارت است از "کتاب سرودهای پرستشی". دوم تواریخ ۵: ۱۲-۱۳ ذکر می‌کند که سرودهای حمد و شکرگزاری به همراهی نوازندگانی که سنج، چنگ و بریبت می‌نواختند و شیپور را به صدا در می‌آوردند، سراییده می‌شدند. مزمور ۱۴۵ همین عنوان را بر خود دارد. در ترجمه یونانی از عهدعتیق، نام کتاب "پسالم"ها است. مزامیر سرودهایی هستند که به همراهی سازهای زهی نواخته می‌شوند. ۵۷ مزمور دارای این عنوان هستند (مزمور ۳).

در عهدجدید از این نام در لوقا ۲۰: ۲۲ و اعمال ۱: ۲۰ برای نامیدن کتاب مزامیر استفاده شده است. با وجود این، قدیمی‌ترین نام این کتاب، "دعاها" بوده است، چنانکه زیرنویس مزمور ۷۲ نیز این مطلب را ثابت می‌کند. کتابهای اول و دوم مزامیر با این زیرنویس خاتمه می‌یابند: "پایان زبور داود، پسر یسی".

دوم - "نویسندگان و تاریخ نوشته شدن مزامیر خاص"

به نام بسیاری از نویسندگان مزامیر خاص اشاره شده است. بر اساس اول تواریخ ۱۶: ۷، می‌دانیم که مزامیر خاصی که سرایندگانی ناشناس داشته‌اند، مانند مزمور ۹۶، ۱۰۵ و ۱۰۶ به احتمال زیاد توسط داود سراییده یا تنظیم شده‌اند. و بر اساس اعمال ۴: ۲۵، عادت عمومی مسیحیان اولیه آن بود تا مزامیری را که سرایندگانی ناشناس داشته‌اند، به داود نسبت دهند. نام سراینده مزمور ۲ ذکر نشده است اما در اعمال ۴: ۲۵ آن را به داود نسبت می‌دهند. می‌دانیم در زمان حیات موسی و داود و سلیمان، افرادی همچون قورح و آساف و ایقان نوازندگان معبد بودند و همزمان با داود یعنی حدود ۱۰۰۰ سال قبل از میلاد مسیح می‌زیسته‌اند (اول تواریخ ۶: ۳۱-۴۷ و ۱۶: ۷).

سوم - "گردآوری مزامیر بصورت چندین کتاب"

گردآوری کتاب مزامیر چگونه بوده است؟ از آنجا که کتاب مزامیر حاوی مزامیری است که از زمان موسی قدمت دارند (مزمور ۹۰)، و احتمالاً نوشته شدن آنها تا زمان تبعید شدن به بابل ادامه داشته (مزمور ۱۳۷)، گردآوری این کتاب بصورت ۱۵۰ مزمور باید به تدریج انجام پذیرفته باشد. کتابهای قدیمی‌تر و کمحجم‌تری از مجموعه مزامیر باید وجود می‌داشته که بصورت کتاب کنونی مزامیر جمع‌آوری شده است. می‌توانیم سه نوع دوره متفاوت از گردآوریها را مشخص کنیم:

یک - "در طی نخستین دوره، پنج کتاب مزامیر گردآوری شدند". چهار کتاب اول همگی با دعای مشترک ستایش خاتمه می‌یابند.

اولین کتاب متشکل بود از مزامیر داود (۳-۴۱) و با دعای ستایش در مزمور ۴۱: ۱۳ خاتمه می‌یابد. مزمور ۱۰ در اصل با مزمور ۹ یک مزمور واحد را تشکیل می‌دادند. در ترجمه یونانی، مزمور ۳۳ به داود نسبت داده شده است. دومین کتاب احتمالاً تنها متشکل از مزامیر داود است (۵۱-۷۱) و با دعای ستایش مزمور ۷۲: ۱۸-۱۹ خاتمه پیدا می‌کند. سلیمان، نویسنده مزمور ۷۲ است و مزمور ۷۲: ۲۰ توسط گردآورنده این کتاب از مزامیر نوشته شده است. سومین کتاب احتمالاً تنها متشکل می‌شد از مزامیر پسران قورح (۲۲ و ۴۴ تا ۴۹، و ۸۴، ۸۵ و ۸۷ و ۸۸)، و مزامیر آساف (۵۰ و ۷۳ تا ۸۳)، و یک مزمور از ایقان (۸۹). این کتاب با دعای ستایش در مزمور ۸۹: ۵۲ خاتمه می‌یابد. در بسیاری از نسخه‌های عبری، مزمورهای ۴۲ و ۴۳ یک مزمور واحد را تشکیل می‌دهند. کتاب چهارم بطور عمده متشکل می‌شد از "سرود درجات"، که احتمالاً در حین زیارتگاهی که در اورشلیم انجام می‌گرفت، سراییده می‌شده‌اند (۱۲۰-۱۳۴) که با دعای ستایش در مزمور ۱۰۶: ۴۸ خاتمه می‌پذیرد.

کتاب پنجم متشکل بود از مزامیری که با کلمه "هللویاه"، به معنای "خداوند را سپاس باد"، شروع یا به آن ختم می‌شوند. از آنجایی که کلمه "هللویاه" جزو محتوای اصلی سرودها نیست، بنابراین این نشانگر وجود «کتابی از سرودهای هللویاه» می‌باشد (۱۰۴-۱۰۶ و ۱۱۱-۱۱۳ و ۱۱۵-۱۱۷ و ۱۳۵ و ۱۴۶-۱۵۰). ترجمه یونانی ثابت می‌کند که در حین ترجمه درباره اینکه «هللویایی» خاص آیا به مزمور قبل یا بعد از آن تعلق داشته است، عدم اطمینان وجود دارد. برای مثال، هللویاها در پایان مزامیر ۱۰۶، ۱۱۷ و ۱۳۵ در متن عبری، اینک در متن یونانی در ابتدای مزمورهای ۱۰۷، ۱۱۸ و ۱۳۶ بکار رفته‌اند.

دو - «در دوره دوم، سه کتاب حجیم‌تر گردآورده شدند»:

کتاب اول متشکل بود از اولین کتاب از دوره نخست، یعنی مزامیر داود که مزامیر ۱ و ۲ که نویسنده ناشناس دارند به آنها اضافه شدند (مزمور ۱-۴۱).

کتاب دوم. دومین و سومین کتابهای دوره نخست ظاهراً مدتی بعنوان یک کتاب واحد وجود داشته‌اند که مزمور ۷۲ از سلیمان و مزمور ۸۶ از داود به آنها اضافه شدند (مزمورهای ۴۲-۸۹). این کتاب بر اساس این نکته متمایز می‌شد که مزمورهای ۵۳ و ۵۷ و ۶۰ و ۷۰ نیز در یکی از دیگر کتابها یافت می‌شوند و اینکه بجای بکارگیری کلمه «خداوند»، در مزامیر بطور معمول از کلمه «خدا» استفاده شده است.

کتاب سوم. کتابهای چهارم و پنجم دوره نخست، ظاهراً مدتی بصورت یک کتاب واحد وجود داشته‌اند. این نکته از آنجا ثابت می‌شود که مزامیر ۱۰۵-۱۰۷ با کلمات مشترک زیر آغاز می‌شوند: «خداوند را حمد و سپاس گویند» و به این کتاب، مزمورهای دیگری از داود (۱۰۱ و ۱۰۳ و ۱۰۸-۱۱۰ و ۱۳۸-۱۴۵)، و یک مزمور از موسی (۹۰)، و تعدادی مزمور با نویسندگان ناشناس اضافه شده‌اند (۹۱ و ۱۰۰ و ۱۰۲ و ۱۱۴ و ۱۱۹ و ۱۳۷). این کتاب بر اساس این نکته متمایز می‌شود که مانند اولین کتاب از نخستین دوره، در اینجا نیز کلمه «خداوند» بجای کلمه «خدا» بکار گرفته شده است، اما برعکس اولین کتاب از همین دوره، این کتاب فاقد زیرنویس‌های موسیقیایی است.

سه - «در زمان سومین دوره، کتابی حجیم از مزامیر گردآوری شدند». این همان کتابی است که در حال حاضر حاوی ۱۵۰ مزمور می‌باشد.

چهارم - «گردآورنده کتاب مزامیر و تاریخ گردآوری آن»

کتاب مزامیر که در حال حاضر در اختیار داریم، مجموعه‌ای است گردآوری شده از کتابهایی کوچکتر از مزامیر. مدرکی وجود ندارد که مبین این موضوع باشد که کتابهای جداگانه‌ای از مزامیر گرد آورده شده بودند. ممکن است که این گردآوری در طول اصلاحات مذهبی در زمان حزقیای پادشاه در بین سالهای ۷۲۷ تا ۶۵۸ قبل از میلاد مسیح اتفاق افتاده باشد، یا در طول اصلاحات مذهبی در زمان یوشیای پادشاه در بین سالهای ۶۳۹-۶۰۶ قبل از میلاد مسیح، یا حتی پس از بازگشت از تبعید در سال ۵۳۷ قبل از میلاد مسیح، یعنی در زمان عزرا و نحما در سالهای ۴۵۸ تا ۴۳۲ قبل از میلاد مسیح. مزمورهای ۱۲۶ و ۱۳۷ در طول تبعید و پس از آن، یعنی در بین سالهای ۵۸۶ تا ۵۳۷ قبل از میلاد مسیح نوشته شدند. از آنجایی که اول تواریخ ۱۶: ۸-۳۶ به احتمال بسیار زیاد مجموعه‌ای است گردآوری شده از تعداد زیادی از مزامیر که در کتاب مزامیر فعلی وجود دارند، می‌توان نتیجه‌گیری کرد که کتاب حاضر، قبل از کتابهای تواریخ گرد آورده شدند، یعنی قبل از سال ۳۵۰ قبل از میلاد مسیح. دعای ستایش موجود در مزمور ۱۰۶: ۴۷-۴۸، که توسط گردآورنده کتاب چهارم مزامیر نوشته شده است، توسط نویسندگان کتابهای تواریخ در اول تواریخ ۱۶: ۳۵-۳۶ تکرار شده است. دوم تیموتائوس ۳: ۱۶ تعلیم می‌دهد که نویسندگان مزمورهای منفرد، و همچنین گردآورندگان کتابهای گوناگون مزامیر، تحت الهام روح القدس قرار داشته‌اند. آنها در خدمت «نویسنده الهی»، یعنی روح القدس بودند و دقیقاً همان چیزهایی را نوشتند و گرد آوردند که خدا مایل بود مردم جهان از آن آگاهی یابند.

نکته چهارم - «تقسیم‌بندی کتاب مزامیر»

اول - «مضمون» کتاب مزامیر عبارت است از «دعاها».

دوم - «کتاب مزامیر بصورت ۵ کتاب تقسیم‌بندی شده است»:

«اولین کتاب» متشکل است از مزامیر ۱-۴۱ که مزامیر داود هستند.
«دومین کتاب» متشکل است از مزامیر ۴۲-۷۲ که مزامیر داود، قورح و آساف هستند.
«سومین کتاب» متشکل است از مزامیر ۷۳-۸۹ که مزامیری دیگر از داود، قورح و آساف می‌باشند.
«چهارمین کتاب» متشکل است از مزامیر ۹۰-۱۰۶ که مزامیری دیگر از داود و شعرای گمنام دیگر هستند.
«پنجمین کتاب» متشکل است از مزامیر ۱۰۷-۱۵۰ که مزامیر دیگری هستند از داود و شعرای گمنام. طبق یک روایت قدیمی یهودی، "موسی به قوم اسرائیل ۵ کتاب احکام شریعت را بخشید، و نظیر همین، داود به آنها ۵ کتاب مزمور بخشید".
گفته می‌شود که اولین کتاب در تطابق با کتاب پیدایش می‌باشد و موضوع آن "انسان" است. برای مثال می‌توان به برکت یافتن انسان در مزمور ۱، سقوط او در مزمورهای ۲ تا ۱۴ و احیای او در مزمور ۱۵ تا ۴۱ اشاره کرد.
گفته می‌شود که کتاب دوم در تطابق با کتاب خروج می‌باشد و موضوع آن "اسرائیل" است. برای مثال می‌توان به نابودی اسرائیل در مزمورهای ۴۲-۴۹، نجات‌دهنده اسرائیل در مزمورهای ۵۰-۶۰ و نجات آن در مزمورهای ۶۱-۷۲ اشاره کرد.
گفته می‌شود که سوم در تطابق با کتاب لاویان می‌باشد و موضوع آن "قدس و مراسم پرستشی" است که در آن انجام می‌شد.
گفته می‌شود که کتاب چهارم در تطابق با کتاب اعداد می‌باشد و موضوع آن "زمین است". برای مثال می‌توان در مزمورهای ۹۰-۹۴ به برکات مورد نیاز اشاره کرد، و در مزمورهای ۱۰۰-۹۵ به برکاتی که انتظار دریافت آنها می‌رفت، و در مزمورهای ۱۰۱-۱۰۶ برکاتی که از آنها بهرمنند هستیم.
گفته می‌شود که کتاب پنجم در تطابق با کتاب تثنیه می‌باشد و موضوع آن "کلمه خدا" است. برای مثال می‌توان از مزمورهای ۱۱۹ و ۱۳۹: ۱۷-۱۸ و ۱۴۳: ۵-۱۰ و مزمور ۱۴۷: ۱۵-۲۰ نام برد.

تکلیف برای هفته آینده

اول. در طول هفته آینده، مزمورهای ۷۶ تا ۱۵۰ را بخوانید. هفته آینده، به معرفی کتاب مزامیر - بخش دوم، خواهیم پرداخت.
دوم. کتابهای دستور عمل "بروید و ملکوت خدا را موعظه کنید" را ملاحظه کرده و به آدرس اینترنتی www.dota.net مراجعه کنید. این آدرس را به حروف تکرار می‌کنم
سوم. هر شنبه تا چهارشنبه به برنامه "دوره شاگردسازی از رادیو" گوش دهید.